

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
GABRIELLA VELLA**

Seduta tat-30 ta' Mejju, 2011

Avviz Numru. 213/2007

Eurobridge Shipping Services Limited (C-18912)

Vs

B. Grima & Sons Limited (C-34602)

II-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat mis-socjetà Eurobridge Shipping Services Limited fil-11 ta' Lulju 2007 permezz ta' liema titlob li s-socjetà konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma ta' elf sitt mijà tnejn u ghoxrin Lira Maltija u hamsin centezmu (Lm1,622.50) [illum ekwivalenti ghal €3,779.40] rappresentanti ammont dovut għal servizz ta' garr u hatt ta' merkanzija mill-Italia għal Malta, skond invoice numru FL33-08 datata 16 ta' April 2007, annessa mar-Rikors bhala Dok. "A"; bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ta' I-10 ta' Mejju 2007 u tal-Mandat ta' Sekwestru ipprezentat kontestwalment mar-Rikors, kontra s-socjetà konvenuta;

Rat ir-Risposta tas-socjetà konvenuta permezz ta' liema teccepixxi li: (a) it-talbiet attrici għandhom jigu michuda, bl-ispejjez kontra s-socjetà attrici, in kwantu huma infondati fil-fatt u fid-dritt; (b) l-ammont reklamat mis-socjetà attrici mhux dovut stante li s-socjetà attrici naqset mill-obbligi kuntrattwali debitament assunti minnha, *inter alia* billi naqset milli tikkonsejja l-merkanzija in kwistjoni fiz-zmien stipulat; (c) it-talba ghall-hlas tas-somma ta' Lm1,622.50 (€3,779.40) hija eccessiva billi s-socjetà attrici inkorriet minn rajha fi spiza ammontanti għal Lm547.20 [illum ekwivalenti għal €1,337.52], li hija inkuza fl-ammont mitlub, minhabba nuqqas da parti tagħha stess u qed tipprova taddossa fuq is-socjetà konvenuta; u li (d) b'konsegwenza ta' l-inadempjenza kuntrattwali tas-socjetà attrici, hi sofriet danni, konsistenti *inter alia* f'telf ta' profitt, ammontanti għal Lm485.04 [illum ekwivalenti għal €1,129.84], kif jirrizulta mid-dokument Dok. "MMC02" anness mar-Risposta kif minnha dedott fil-kontro-talba tagħha;

Rat il-kontro-talba tas-socjetà konvenuta permezz ta' liema titlob li s-socjetà attrici tigi kkundannata thallasha s-somma ta' erba' mijha hamsa u tmenin Liri Maltin u erba' centezmi (Lm485.04), [illum ekwivalenti għal €1,129.84], jew somma ohra verjuri li tista' tigi determinata minn din il-Qorti, konsistenti f'danni minnha sofferti b'konsegwenza ta' l-inadempjenza kuntrattwali tas-socjetà attrici;

Rat ir-Risposta tas-socjetà attrici ghall-kontro-talba tas-socjetà konvenuta permezz ta' liema teccepixxi li t-talba tas-socjetà konvenuta hija infondata fil-fatt u fid-dritt, mhux biss ghaliex is-socjetà attrici ma tista' qatt tinxamm responsabbi ghad-dewmien fil-konsenja, izda wkoll ghaliex fil-kaz odjern d-dewmien kien kollu attribwibbli għas-socjetà konvenuta;

Semghet ix-xhieda ta' David Abela, rappresentant tas-socjetà attrici, mogħiġa waqt is-seduti tas-27 ta' Novembru 2007¹ u tad-6 ta' Mejju 2009², u rat id-dokumenti minnu esebiti, markati Dok. "DA1" sa' Dok.

¹ Fol. 19 sa' 21 tal-process.

² Fol. 93 sa' 97 tal-process.

“DA5” minn fol. 22 sa’ 33 tal-process u id-dokument Dok. “DA” a fol. 98 u 99 tal-process, semghet ix-xhieda ta’ Adam Grima, rappresentant tas-socjetà konvenuta, moghtija waqt is-seduti tal-15 ta’ April 2008³ u tas-6 ta’ Mejju 2008⁴ u rat id-dokumenti esebiti minnu, markati Dok. “AG1” sa’ Dok. “AG20” minn fol. 40 sa’ fol. 71 tal-process u Dok. “MMC01” sa’ Dok. “MMC03” minn fol. 72 sa’ 74 tal-process, semghet ix-xhieda ta’ I-Inginier Patrick Gauci moghtija waqt is-seduta tat-22 ta’ Mejju 2008⁵ u rat id-dokument esebit minnu, markat Dok. “PG” a fol. 85 u 86 tal-process;

Rat id-dokument Dok. “A” anness mar-Rikors promotur a fol. 2 tal-process u d-dokumenti Dok. “MMC01” u Dok. “MMC02” a fol. 9 sa’ 11 tal-process;

Rat I-atti I-ohra kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-kawza da parte tad-difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Bl-azzjoni odjerna s-socjetà attrici titlob li s-socjetà konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma ta’ €3,779.40 (Lm1,622.50) rappresentanti ammont dovut ghal servizz ta’ garr u hatt ta’ merkanzija mill-Italia ghal Malta. Is-socjetà konvenuta topponi għat-talba attrici in bazi ghall-eccezzjoni li s-socjetà attrici naqset milli tonora l-obbligi kuntrattwali tagħha billi l-merkanzija in kwistjoni ma gietx konsenjata entro t-terminu stipulat, bil-konseguenza li sofriet Danni. Permezz ta’ kontro-talba s-socjetà konvenuta titlob li s-socjetà attrici tigi kkundannata thallasha d-danni minnha sofferti a causa ta’ l-inadempjenza kuntrattwali tagħha, ammontanti għal €1,129.84 (Lm485.04) jew ammont verjuri likwidat minn din il-Qorti. Is-socjetà attrici topponi għat-talba rikonvenzjonali tas-socjetà konvenuta in bazi ghall-eccezzjoni li qatt ma tista’ tinzamm responsabbli għad-

³ Fol. 35 sa’ 39 tal-process.

⁴ Fol. 76 sa’ 78 tal-process.

⁵ Fol. 83 sa’ 84 tal-process.

dewmien fil-konsenza u fi kwalunkwe kaz, id-dewmien kien attribwibbli ghas-socjetà konvenuta.

Mill-provi prodotti jirrizultaw is-segwenti fatti:

- B'ittra datata **23 ta' Marzu 2007** il-Korporazzjoni Enemalta kkonfermat ordni ta' **300 new jersey barriers** minghand is-socjetà konvenuta, taht il-kondizzjonijiet hemm stipulati⁶;
- L-ordni kif soggetta ghall-kondizzjonijiet imposti mill-Korporazzjoni Enemalta giet accettata u kkonfermata mis-socjetà konvenuta fid-**29 ta' Mazru 2007**⁷;
- Is-socjetà konvenuta già kellha **112 barrier in stock** izda kellha tordna l-kumplament – ossia **188 barrier** ohra – mill-Italia u iggibhom Malta⁸;
- Ghalkemm wahda mill-kondizzjonijiet imposti mill-Korporazzjoni Enemalta fl-ittra tat-23 ta' Marzu 2007 kienet illi *goods are to be delivered within the least possible time from receipt of this letter*, ghall-ewwel ma imponietx data fissa meta kellhom jigu provduti dawn il-barriers izda in segwitu l-Korporazzjoni Enemalta rabtet lis-socjetà konvenuta biex teffettwa l-konsenza tal-barriers sa' **l-14 ta' April 2007**⁹;
- **Fis-26 ta' Marzu 2007** ukoll is-socjetà konvenuta ornat konsenza ta' **300 new jersey barriers** minghand is-socjetà COGIT PLAST S.p.A., sitwata l-Italia¹⁰;
- **Fis-26 ta' Marzu 2007** is-socjetà konvenuta nghatat stima mis-socjetà attrici rigward s-servizz ta' trasport tal-barriers minnha ordnati minghand COGIT PLAST S.p.A., mill-Italia ghal Malta¹¹;
- Is-socjetà konvenuta inkarigat lis-socjetà attrici għat-trasport tal-barriers mill-Italia għal Malta u **fis-27 ta' Marzu 2007** is-socjetà attrici kkonfermat mal-kuntatt tagħha –

⁶ Dok. "AG6" fol. 46 u 47 tal-process.

⁷ Fol. 48 tal-process.

⁸ Xhieda ta' Adam Grima waqt is-seduta tal-15 ta' April 2008, fol. 35 sa' 39 tal-process, u xhieda ta' 1-Inginier Patrick Gauci waqt is-seduta tat-22 ta' Mejju 2008, fol. 83 sa' 84 tal-process.

⁹ Xhieda ta' 1-Inginier Patrick Gauci waqt is-seduta tat-22 ta' Mejju 2008, fol. 83 sa' 84 tal-process.

¹⁰ Xhieda ta' Adam Grima waqt is-seduta tal-15 ta' April 2008, Dok. "AG1" a fol. 41 tal-process u Dok. "AG3" a fol. 43 tal-process.

¹¹ Dok. "AG2" a fol. 42 tal-process.

MBL Shipping Agency Ltd. – il-*booking* għat-trasport tal-*barriers* ordnati mis-socjetà konvenuta¹²;

- It-transport tal-*barriers* mill-istabiliment tal-COGIT PLAST S.p.A. ghall-port ta' Taranto kellu jigi esegwit mis-socjetà Altair S.r.L.¹³;
- **Fit-28 ta' Marzu 2007** is-socjetà Altair S.r.L. kienet f'posizzjoni tigbor il-*barriers* mingħand il-COGIT PLAST S.p.A. izda peress illi kien għadu ma giex effettwat il-hlas da parte tas-socjetà konvenuta, il-fornitur ma awtorizzax ir-rilaxx tal-konsenja¹⁴;
- Ic-cheque ghall-hlas tal-*barriers* ordnati mingħand COGIT PLAST S.p.A. fis-26 ta' Marzu 2007 inhareg mis-socjetà konvenuta fit-**28 ta' Marzu 2007** u ssarraf fit-**30 ta' Marzu 2007**¹⁵;
- Il-*barriers* setghu jingabru mingħand COGIT PLAST S.p.A. fit-**3 ta' April 2007**, izda l-ordni għat-trasport gie kkancellat ghaliex kien tard wisq biex il-konsenja tilhaq titghabba fuq il-vapur li kellu jitlaq mill-port ta' Taranto dik il-gimgha¹⁶. Ittiehdet decizjoni li l-konsenja tingieb Malta bit-*trailer* fuq il-vapur li kellu jitlaq mill-Italia l-gimgha ta' wara¹⁷;
- L-ewwel kuntatt li għamlet is-socjetà attrici biex il-konsenja tingieb Malta bit-*trailer* kien mas-socjetà S.T.C. S.p.A. izda billi din ma kkonfermatx li setghet teffettwa l-konsenja fiz-zmien mitlub, is-socjetà attrici inkarigat lis-socjetà Farenheit Freight Forwarders Co. Ltd.¹⁸;
- **Fis-6 ta' April 2007** is-socjetà konvenuta ziedet l-ordni tal-*barriers* mingħand COGIT PLAST S.p.A. b'72 *barrier* ohra¹⁹ u dakinhar stess il-konsenja ta' 372 *barrier* ingabret mis-socjetà Farenheit Freight Fowarders Co. Ltd. mill-istabiliment tal-COGIT PLAST S.p.A.²⁰;
- Il-vapur li kellu jmur Salerno, minn fejn kienet ser titlaq il-konsenja *barriers* għal Malta, kien ser jitlaq minn Malta għal Salerno fl-**10 ta' April 2007** minnflok fit-**8 ta' April**

¹² E-mail datata 12 ta' Marzu 2007, fol. 27 u 28 tal-process.

¹³ E-mail datata 12 ta' Marzu 2007, fol. 27 u 28 tal-process.

¹⁴ E-mail datata 28 ta' Marzu 2007, fol. 26 tal-process.

¹⁵ Dok. "MMC03", fol. 74 tal-process.

¹⁶ Dok. "DA2" fol. 23 tal-process, e-mails datati 3 ta' April 2007 fol. 25 u 26 tal-process.

¹⁷ Xhieda in kontro-ezami ta' David Abela waqt is-seduta tas-6 ta' Mejju 2009, fol. 93 sa' 97 tal-process.

¹⁸ *Ibid* u Dok. "AG12", fol. 58 tal-process.

¹⁹ Dok. "AG12", fol. 56 tal-process.

²⁰ Dokumenti a fol. 59 sa' 62 tal-process.

2007, bil-konsegwenza li l-konsenji ta' merkanzija li kienu gejjin minn Salerno kienu ser jittardjaw b'jumejn²¹;

– Ma hemmx qbil bejn il-partijiet dwar meta il-konsenja ta' *barriers* waslet Malta. Is-socjetà attrici tikkontendi li waslet fit-13 ta' April 2007 filwaqt li s-socjetà konvenuta tikkontendi li waslet fis-16 ta' April 2007²². Li hu zgur hu li sat-13 ta' April 2007 fid-9:00a.m. is-socjetà konvenuta ma tatx dettalji ezatti dwar meta l-vapur kien ser jidhol Malta u dakinhā stess il-Korporazzjoni Enemalta hassret l-ordni li kienet ghamlet mas-socjetà konvenuta²³.

Minn dawn il-fatti jirrizulta b'mod car illi s-socjetà konvenuta ma ordnatx mingħand is-socjetà COGIT PLAST S.p.A. biss dawk il-188 *barrier* li kien għad jonoqsha tipprovdi lill-Korporazzjoni Enemalta izda b'kollo, bejn l-ordni tas-26 ta' Marzu 2007 u l-ordni tas-6 ta' April 2007, ordnat 372 *new jersey barrier*, cioè kwazi dd-doppju. Jirrizulta b'mod car ukoll li l-inkarigu tas-socjetà attrici kien ikopri il-konsenja kollha, ossia kellha tittrasporta mill-Italia għal Malta 372 *new jersey barrier*, u r-relazzjoni guridika kienet esklussivament bejn is-socjetà attrici u s-socjetà konvenuta.

La l-inkarigu tas-socjetà attrici kien għat-trasport ta' 372 new jersey barrier mill-Italia għall-Malta, liema konsenja effettivament saret, is-socjetà konvenuta ma tistax tirrifjuta li thallas għas-servizz rez ghaliex għall-finijiet ta' l-ordni tal-Korporazzjoni Enemalta l-konsenja – li minnha 188 barrier biss kienu għall-Korporazzjoni – ma waslitx fil-hin. Għaldaqstant l-ewwel eccezzjoni u t-tieni eccezzjoni sollevati mis-socjetà konvenuta – u cioè li t-talba tas-socjetà attrici hi infodata fil-fatt u fid-dritt u li l-ammont pretiz mhux dovut ghaliex is-socjetà attrici naqset mill-obbligi kuntrattwali tagħha billi naqset milli tikkonsejha l-merkanzija in kwistjoni fiz-zmien stipulat – ma jistgħux jigu milqugha.

²¹ E-mails datati 9 ta' April 2007, fol. 63 u 64 tal-process.

²² Xchieda in kontro-ezami ta' Adam Grima waqt is-seduta tas-6 ta' Mejju 2008, fol. 76 sa' 78 tal-process.

²³ Xchieda in kontro-ezami ta' David Abela waqt is-seduta tas-6 ta' Mejju 2009, fol. 93 sa' 97 tal-process, xchieda ta' l-Inginier Patrick Gauci waqt is-seduta tat-22 ta' Mejju 2008, fol. 83 sa' 84 tal-process u Dok. "AG16" a fol. 67 tal-process u Dok. "AG19" a fol. 71 tal-process.

Fic-cirkostanzi l-uniku rimedju disponibbli ghas-socjetà konvenuta hu li tfittex lis-socjetà attrici għad-danni li setghet sofriet b'konsegwenza tal-fatt li dawk il-188 *new jersey barrier* necessarji ghall-ordni tal-Korporazzjoni Enemalta ma waslux fil-hin, rimedju minnha effettivament mitlub permezz tar-raba' eccezzjoni u konsegwenti kontro-talba tagħha. Din il-pretensjoni tas-socjetà konvenuta però tista' tirnexxi biss kemm-il darba tipprova b'mod sodisfacenti l-inadempjenza kuntrattwali tas-socjetà attrici fil-konfront tagħha u l-konsegwenti dannu kawzat.

Il-fatt li l-konsenja ta' *barriers* ma waslitx fil-hin ghall-finijiet ta' l-ordni li l-Korporazzjoni Enemalta kellha mas-socjetà konvenuta ma jistax ikun dubitat. In effetti kien proprio minhabba dan il-fatt li l-Korporazzjoni kkancellat l-ordni li kellha mas-socjetà konvenuta²⁴. Madanakollu ma tistax, b'mod awtomatiku, tigi attribbwita responsabilità għal dan lis-socjetà attrici ghaliex fil-fehma tal-Qorti trid tigi determinata r-raguni vera ghaliex il-konsenja *barriers* ma waslitx fil-hin.

Mill-provi prodotti jirrizulta li s-socjetà attrici bdiet tesegwixxi l-inkarigu tagħha b'mod immedjat u fil-fatt fit-28 ta' Marzu 2007 it-trasportatur minnha inkarigat – Altair S.r.L. – già kien f'posizzjoni jħabbi l-konsenja, sak dak iz-zmien ta' 300 *barrier*, u jinzel biha l-port ta' Taranto biex titgħabba fuq il-vapur li kellu jigi Malta. Gara però li l-fornitur tas-socjetà konvenuta – COGIT PLAST S.p.A. – ma riedx jirrilaxxa l-merkanzija qabel ma jircievi l-hlas tagħha mingħand is-socjetà konvenuta. Il-hlas gie effettwat permezz ta' cheque mahrug fid-29 ta' Marzu 2007 li issarraf il-Gimħa 30 ta' Marzu 2007, bil-konsegwenza li l-konsenja ma setghetx tittieħed mingħand il-fornitur qabel it-3 ta' April 2007, meta imbagħad kien tard wisq biex titgħabba fuq il-vapur li kien ser jitlaq mill-Italia għal dik il-gimħa. Kienet din ir-raguni għalfejn il-konsenja ta' *barriers* – in segwitu mizjudha għal 372 *new jersey barrier* – tghabbiet mingħand COGIT PLAST S.p.A. fis-6 ta' April 2007 bil-konsegwenza li

²⁴ Xchieda ta' l-Inginier Patrick Gauci mogħtija waqt is-seduta tat-22 ta' Mejju 2008, fol. 83 sa' 84 tal-process.

nqabdet fil-problemi sussegwenti li nholqu billi l-vapur li kellu jitlaq mill-Italia fid-9 ta' April 2007, telaq iktar tard mill-previst u l-importazzjoni ta' merkanzija mill-Italia, inkluza l-barriers in kwistjoni, ittradjat b'jumejn.

Fic-cirkostanzi hija korretta l-affermazzjoni ta' David Abela, rappresentant tas-socjetà attrici, li l-problema *nholqot ghaliex tlifna dawk is-sitt ijiem minhabba misunderstanding li kien hemm bejnu* [Adam Grima] u *bejn is-supplier tieghu*²⁵. Id-dewmien fil-wasla tal-konsenza in kwistjoni hawn Malta ma jistax u ma għandux jigi attribwit lis-socjetà attrici ghaliex, kif gustament eccepit mis-socjetà attrici in opposizzjoni ghall-kontro-talba tas-socjetà konvenuta, id-dewmien kien attribwibbli lill-istess socjetà konvenuta.

Għalkemm is-socjetà konvenuta tipprova tinsinwa li l-fornitur tagħha kien dispost jirrilaxxa l-merkanzija anke qabel ma jircievi l-hlas tagħha, ara mistoqsija in kontro-ezami lil David Abela waqt is-seduta tas-6 ta' Mejju 2009²⁶, ma tressqet ebda prova konkreta f'dan ir-rigward u ebda rappresentant tas-socjetà COGIT PLAST S.p.A. ma gie prodott biex jikkonferma tali fatt. Li jirrizulta hu li li ai termini ta' l-order confirmation datata 26 ta' Marzu 2007²⁷ it-terms of payment kienu advanced bank transfer u għalhekk huwa iktar kredibbli li l-fornitur ma kienx dispost jirrilaxxa l-merkanzija qabel ma jircievi l-hlas milli l-kontra kif insinwat mis-socjetà konvenuta.

Għaldaqstant, r-raba' eccezzjoni u l-kontro-talba tas-socjetà konvenuta ma jistghux jigu milqugħha.

Jifdal li tigi trattata t-tielet eccezzjoni sollevata mis-socjetà konvenuta u cioè li t-talba ghall-hlas da parte tas-socjetà attrici hi eccessiva ghaliex l-istess socjetà minn rajha dahlet fi spiza addizzjonali ta' Lm547.50, illum ekwivalenti għal €1,275.33, minhabba n-nuqqasijiet tagħha u qed tipprova taddosshom fuq is-socjetà konvenuta.

²⁵ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tas-27 ta' Novembru 2007, fol. 19 sa' 21 tal-process.

²⁶ Fol. 93 sa' 97 tal-process.

²⁷ Dok. "AG3" a fol. 43 tal-process.

Huwa minnu li bejn l-istima tas-26 ta' Marzu 2007 u l-kont finali tas-16 ta' April 2007 hemm zieda fil-prezz ta' Lm547.50, izda fid-dawl tal-provi prodotti u tal-konsiderazzjonijiet u osservazzjonijiet già maghmula certament ma jistax jinghand li din iz-zieda kienet konsegwenza ta' nuqqas da parte tas-socjetà attrici. Din iz-zieda, bhall-problemi l-ohra kollha li nqalghu, setghet tigi evitata kieku l-konsenja *barriers* ordnati mis-socjetà konvenuta fis-26 ta' Marzu 2007 setghet titghabba fit-28 ta' Marzu 2007 u tingieb Malta fuq il-vapur li kellu jitlaq mill-Italia fil-gimgha tat-3 ta' April 2007, haga però li ma setghetx issir ghaliex kif inghad il-hlas tal-merkanzija sar biss fit-30 ta' Marzu 2007 u l-merkanzija ma gietx rilaxxjata mill-fornitur tas-socjetà konvenuta qabel it-3 ta' April 2007, meta kien tard wisq biex jintlahaq il-vapur imsemmi.

Fic-cirkostanzi ghalhekk anke din it-tielet eccezzjoni tas-socjetà konvenuta għandha tigi michuda.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet kollha tas-socjetà konvenuta tilqa' t-talba attrici u tikkundanna lis-socjetà konvenuta thallas lis-socjetà attrici s-somma ta' €3,779.40, ekwivalenti għal Lm1,622.50, bl-imghax legali dekoribbli mis-16 ta' April 2007 (id-data tal-fattura tas-socjetà attrici) sad-data ta' l-effettiv pagament u bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-Mandat ta' Sekwestru pprezentat kontestwalment mar-Rikors promotur, a karigu tas-socjetà konvenuta.

A rigward il-kontro-talba, għar-ragunijeit mogħtija l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tilqa' l-eccezzjoni tas-socjetà attrici, tichad it-talba tas-socjetà konvenuta, bl-ispejjez tal-kontro-talba a karigu tas-socjetà konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----